

Sygn. akt: III AUa 833/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Padarewska - Hajn (spr.)

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski

del. SSO Piotr Leń

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2013 r. w Łodzi

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 1 marca 2012 r., sygn. akt: VIII U 2192/11;

1. oddala apelację;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz M. G. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

III AUa 833/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 listopada 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. G. prawa do emerytury, ponieważ wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował wymaganego przez ustawodawcę 15-letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. G. wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do żądanego świadczenia z uwagi na zatrudnienie w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi wyrokiem z dnia 1 marca 2012r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. G. prawo do emerytury począwszy od dnia 28 października 2011r., orzekając jednocześnie o kosztach zastępstwa procesowego.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

M. G. ur. (...), w dniu 3 października 2011r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu 27 października 2011 roku rozwiązał stosunek pracy.

M. G. udowodnił posiadanie łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 1971r. do 14 lutego 1973r., od 2 stycznia 1975r. do 31 stycznia 1989r. i od 1 lutego 1989r. do 30 czerwca 1992r. w Łódzkich Zakładach (...) w Ł., z uwagi na fakt, że zajmowane stanowisko tokarza a następnie szlifierza nie było wykonywane na oddziałach, w których wykonywana była praca w szczególnych warunkach.

Od dnia 2 sierpnia 1968 roku do 30 czerwca 1992 roku M. G. był zatrudniony w Łódzkich Zakładach (...) w Ł. na stanowisku tokarza a następnie szlifierza - przy czym na tym stanowisku od 2 stycznia 1975 roku do 30 czerwca 1992 roku, gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył pracę w szczególnych warunkach przy szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowaniu mechanicznym. U przedmiotowego pracodawcy ubezpieczony świadczył pracę na dwie zmiany w dziale narzędziowym na oddziale szlifierni, która była wydzielonym pomieszczeniem, gdzie stało od 16-25 maszyn, od godziny 5.15 do 13.15 i od 13.15 do 21.15, szlifując kształty w metalu za pomocą tarcz ściernych szlifierskich, elementy do form wtryskowych, do wykrojników, do tłoczników i przyrządów specjalnych, wstawek do form czy narzędzi, zostając często po godzinach z uwagi na realizację zamówień. Ostrzenie miało miejsce za pomocą tarcz krzemowych. Podczas tej pracy wydzielał się krzem w pyłe. Wnioskodawca przez cały okres swego zatrudnienia nie miał innych zadań. Za te prace wnioskodawca otrzymywał specjalny dodatek i mleko. Prace te musiały być wykonane precyzyjnie, albowiem firma zajmowała się produkcją gramofonów, wzmacniaczy czy szaf grających.

Ponadto, M. G. w okresie od 1 lipca 1994r. do 27 października 2011r. był zatrudniony w PHU (...) na stanowisku szlifierza narzędziowego w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym do 31 grudnia 2008r. jako szlifierz.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że M. G. przysługuje od dnia 28 października 2011r. prawo do emerytury przewidzianej w art. 184 w związku z art. 32 i 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity z późn. zm.), ponieważ legitymuje się on wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. M. G. w okresie zatrudnienia w Łódzkich Zakładach (...)w Ł. od 2 stycznia 1975r. do 30 czerwca 1992r. wykonywał prace kwalifikowane jako prace wykonywane w szczególnych warunkach, tj. szlifierskie określone w dziale III pkt 78 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). M. G. wykonywał te prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołujący legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach pracy w wymiarze 17 lat i 6 miesięcy. Tym samym, wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki do przyznania żądanej emerytury, a zgodnie z art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy świadczenie to należało przyznać od 28 października 2011r., kiedy to M. G. ukończył 60 lat i rozwiązał stosunek pracy. W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym swojego wyroku. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U nr 163, poz. 1349).

W apelacji organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu: - naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. z 2009 r., nr 153 poz. 1227 ze zm.) poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i ustalenie, że ubezpieczony spełnia warunki do nabycia prawa do emerytury z pracy w warunkach szczególnych z uwagi na posiadanie 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, podczas gdy ubezpieczony nie wykazał żadnego okresu zatrudnienia w tychże warunkach;

- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. polegające na wydaniu wyroku bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że Sąd Okręgowy odniósł stanowisko szlifierza do niewłaściwej pozycji wykazu prac w szczególnych warunkach, zarówno do wykazu ogólnego stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. jak i w ślad za tym do wykazu resortowego stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego. Pozycja 78 w dziale III wymieniająca w punkcie 1 stanowisko szlifierza przyporządkowana została pracom różnym w hutnictwie i przemyśle metalowym, a zatem w odpowiednich zakładach produkcyjnych, ewentualnie specjalnych oddziałach produkcyjnych, w których wykonywane były prace w szczególnych warunkach. Należy w tym miejscu wskazać, że przedmiotowe zakłady radiowe posiadały własny oddział odlewniczy, w którym wnioskodawca jak wykazało postępowanie dowodowe, nie był zatrudniony. Nie zajmował zatem stanowiska szlifierza w rozumieniu pkt 1 powołanej poz. 78. Sąd Okręgowy w tym przypadku nie odniósł charakteru zatrudnienia wnioskodawcy do faktycznych warunków i miejsca pracy. Praca ta bowiem wykonywana była w oddziale narzędziowni w szlifierni, a nie na oddziale odlewniczym czy produkcyjnym. Oznacza to, że Sąd nie odróżnił w tym przypadku odmiennie traktowanych stanowisk szlifierza w odpowiednich działach produkcji od pracy szlifierza narzędziowego (ślusarza). W ocenie strony apelującej, Sąd I instancji dokonał wadliwych ustaleń faktycznych, odnosząc się do niewłaściwych regulacji dotyczących pracy w szczególnych warunkach oraz uznając, że zatrudnienie wnioskodawcy było pracą świadczoną w tychże warunkach.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity ze zm.), ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy, tj. po ukończeniu 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – na dzień 1 stycznia 1999r. osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) – 15 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy o którym mowa w art. 27 ustawy, to jest 25 lat.

W myśl § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy uzasadniające prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego to okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywana jest stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Z prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego, które Sąd Apelacyjny w całości uznaje za własne wynika, że M. G. spełnił wszystkie – przewidziane w/w przepisach – przesłanki do nabycia prawa do emerytury, gdyż udowodnił wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Apelacja nie jest zasadna. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dał bowiem podstawy do jednoznacznego stwierdzenia, że M. G. w okresie zatrudnienia od 2 stycznia 1975r. do 30 czerwca 1992r. w Łódzkich Zakładach (...)w Ł. na stanowisku szlifierza wykonywał prace polegające na szlifowaniu i ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. A zatem praca wykonywana przez ubezpieczonego w latach 1975-92 była pracą określoną w wykazie A dziale III pkt 78, stanowiącego załącznik do cyt. wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., gdzie jako prace w szczególnych warunkach wskazano prace polegające na szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowaniu mechanicznym i może być zakwalifikowana jako praca w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zawarte w apelacji zarzuty stanowią w istocie polemikę z prawidłowymi i nie budzącymi wątpliwości ustaleniami Sądu I instancji. Sąd Okręgowy prawidłowo – w świetle art. 232 k.p.c. - ocenił wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego, bez naruszenia granic zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Zauważyć również należy, że o tym, czy dana praca jest wykonywana w szczególnych warunkach, decyduje przede wszystkim rodzaj tej pracy - czy jest to praca o znacznej szkodliwości dla zdrowia, o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagająca wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia, a nie branża czy sektor gospodarki, do której należy zakład, w którym praca ta jest wykonywana.

Reasumując, ubezpieczony wykazał, że w spornym okresie swego zatrudnienia od 2 stycznia 1975r. do 30 czerwca 1992r. wykonywał prace w warunkach szczególnych, tym samym udowodnił 15 – letni okres takiej pracy i spełnił wszystkie warunki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym sentencji swojego wyroku. O kosztach postępowania w drugiej instancji - stosownie do jego wyników – orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 3 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.